

FEJÉRMEGYEI NAPLÓ

Előfizetési árak
1 évre 12 kor., 2 évre 6 kor., 4 évre 3 kor.
Egyes szám ára 10 fill.

Felelős szerkesztő:
BILKEI FERENC.

Megjelenik: kedden, csütörtökön és szombaton este.
Szerkesztőség és kiadó-hivatal: Szent-István-tér 1.
Egyes szám-ok kaphatók: a dobánytöszdékben.

A megye életéből.

A mult héten tanui voltunk vármegyénk közigazgatási élete figyelemreméltó eseményeinek. Ezekből közlünk le néhányat, megvilágításba állítva azokat a közönség számára is. A közigazgatási élet, amely szoros közérdeket képvisel, érdekelni fogja a közönséget is. Természetesen, mert a közigazgatási élet a megye közönségének érdekeit hordja magában, akár pro, akár kontra. Tehát a kölcsönös működési térben nem elszigetelődve, egymástól eltávolodva, de egymásba kapcsolódva szeretjük látni a két tényezőt.

A gazdasági politika. A megye életének gazdasági politikájában új fordulatot látunk. A gazdasági politika egy érdekes jelenséggel termékenyült, ha szorosan nem is a közigazgatás, a hivatalos vármegye javára, de a megye közönségének hasznára mindenbizonyal. A napokban tartott állandó választmányi ülésen szóba került az a kérdés, hogy a megye szerezzen be kőbányákat s ezáltal végye elejét annak, hogy a megyei utak kavics-szükségletét egyetlen vállalkozó lássa el. Eddig úgy volt, hogy a vármegye a kavicsszállításra pályázatot irt ki, s annak adta ki a kavicszállítást, aki a legelőnyösebb ajánlatot adta be.

A szántóföldön.

— A „Fejérmegyei Napló” tárcája. —

Ő is járt, az esze is járt, de mindegyik másfelé. Az ökrök szépen csapásban baktattak; vonszolták az ekét, mintha csak tudták volna, hogy ez a mindennapi kenyerük. Flótás Gyuri pedig meg-megbotlott; az eke szarva igazította őt s nem ő az eke szarvát. Különös igazán! Okos embert hogy ki tudnak verni a barázdából azok a csavargó gondolatai.

A béresnek olyan kimondhatatlan kedve volt. Bántotta a napsugár; boszantotta a dalos pacsirta; egyik-másik hanthoz pedig olyan mérgesen hozzávágta közbe az ösztökét, hogy ezer darabra omlott széjjel rögtön. Utána meg rögtön kúrjantott egyet mint akinek bomlott jókedve vágyon. Elhallaszott a szomszéd határig.

A többi béres tekerte fejét s hallgatag némasággal baktattak az eke nyomában.

Egy parasztleány, kit kisegítésre fogadott meg az uradalom gazdája, meg nem tudta állni, hogy oda ne szöjjön neki, mikor a fordulónál szembe került vele:

— Mi bajod Gyuri?

A legelőnyösebb ajánlatot természetesen az tette, akinek bányák voltak a kezében, rendelkezett sok eszközzel, amelyekkel, amellet, hogy a maga haszna is busásan volt biztosítva, a legolcsóbban tudott szerződést kötni a megyével. Így történt meg, hogy a Káldor-cég már évtizedek óta szállítja a kavicsot a megye utjaira s vele senki sem vehette fel a versenyt. Rosenfeld Henrik kifogást emelt ez ellen az állapot ellen, de meg az állam-építészeti hivatal is propozíciót tett megszüntetésére. Ezzel merült fel az a kívánság, hogy a vármegye maga béreljen bányákat, keressen több vállalkozót s így a kis emberek is részesülhetnek a vármegye megbizásában.

A gondolat hosszú, lelkiismeretes megvitatáson ment át, kedvező jeléről annak, hogy mennyi készség, jóakarattal van a vármegye közigazgatási tényezőiben a szociális belátásra. Fölértették, hogy a régi eljárás lehet egyszerűbb, kényelmesebb, de nem található meg benne a szociális érdeknek, a közönség-érdekképviseletének az a foka, amelyet a közigazgatás tényezői a közönség érdekeivel, vagy mondjuk így: nem lehet fel benne a jótéteménynek az a mérve, amelyet a közönséggel gyakorolhatnak.

A vármegye új gazdasági vállalkozásához többen szólottak hozzá: Szűts Jenő

— Nekem? — merégetett nagy szemeket a legény.

— Nem is énnekem. Valami bajod van, látom.

— Nézd azt a Vasfejlő Gábor! — szaladt ki hirtelen a szó Flótás Gyuri szájából, miközben az árokszéli kőkenyoborra mutatott — reggel óta ott bujkál s akkorákat vakkant, mintha folyvást engem csufolna. Fejbe dobom, hogy fölfordul iziben.

S már el is eresztett egy tagon talált követ,

— Ne bántsd azt a madarat! — figyelmeztette a parasztleány.

— Verekedni akarsz mindenáron?

Gyuri nem felelt. Mintha elgondolkodott volna. Hanem utána büszkén ütötte föl a fejét s azt mondta:

— Pista, tudod-e, mi újság?

— Micsoda?

— A szeretőm most esküszik.

— S te mégis szantasz?

— Bolond! Hát azt hiszed, hogy nekem esküszik? Nekem csak esküdött. Az élő Istenre, hitére fogadta, hogy az anyám lesz. Hanem hát mit beszéltek! Csihaj, Csákö, előre!

— Meg se várta, a másik mint sajnálkozik fölötte, csak közibök ütött az ökreinek s uccul megint elkezdett szántani.

Balassa Sándor főjegyző, Vajda Géza főmérnök, Kenessey Gyula, Rosenfeld Henrik támogatták. Schlammadinger Jenő főügyész a maga resortja szerint jogi szempontból szólva a dologhoz, a szerződéskötések körül nehézségeket, kockázatokat látott. Végül Széchenyi Viktor gróf főispán felszólalása után abban egyeztek meg, hogy a régi vállalkozóval csak két évre kötnék szerződést, két év után aztán lehet annyira tisztázni a dolgot, hogy az új vállalkozás minden kockázat nélkül lesz beállítható. Ezzel a határozattal a két álláspont kiegyenlítődött s ebből a határozatból is várható, hogy az egészségesebb, produktívabb közigazgatási gazdálkodás sok hasznot hajt a vármegye szociális haladásának.

A pénzügyi politika. A vármegye ut-alapjainak rendezése körül sok nehézség tornyosul. Nem mizériákról szólunk, mert pénzek kezelése körül a „mizéria” többet jelent mint amiről most megemlékezni akarunk.

A kezelés, illetőleg a kezelhetőség körül vannak nehézségek. És itt találjuk meggyaraztatást annak, hogy a vármegyei közönség nem tud beletekinteni a vármegye-pénzügyi retortáiba. Ennek a félfogásnak Pajzs Gyula dr. országgy. képviselő egyik mult törvényhatósági gyűlésen kifejezésé-

Botorkálva ment a barázdában. Az eke hasította a földet szép egyenletesen, mint a biciska a sonkát, mikor okos ember mártja bele. Itt-ott előbujt egy csimász is: Gyuri eltiporta. Amint-hogy eltiport volna sok minden férget, amelyik itt a földön mások boldogságán élésködik.

Mert hát van olyan is. Bizony no, bőven van.

És az esze kavargott a légenynek, mint a forgószél, amelyik kikezdi az országutat. Tornyt rak porból; a torony megindul s mire rázuhan a falura, tíz-husz tetőt megbont, jobban megbontja, mint aki esztendőszám tanulja a cserepes mesterséget. Flótás Gyuri csak egy tetőt bontott volna meg, talán elsőpörte volna az egész házára, már mint a melyikben Bujtás Lidi tartja most a lakodalmát.

Elkeseredett embertől sok minden kitélik.

— S te Gyuri! — szólította meg a bérest Pista, hogy szántásközben ismét közelebb értek egymáshoz — s te csak így annyiban hagyod a dolgot?

— Hát mit csináljak? — kérdezte Flótás Gyuri bamba tekintettel. Ugy nézett, mint akinek felső emeletében egy jó gondolat kevés, de anynyi se fogamzik meg, csak minden száz esztendőben.

— Akasztod, nem akasztod magadat, ahhoz

Sövegjártó János

vászon kereskedése

Székesfehérvár, Barátok épülete.

RZELONT: ÖZV. HANEL ANTALNÉ.

Nagy választék ággy és asztalneműekből,

Olcsó szabott árak.

— fehér és színes barchetok, stb. —

Mai lapunk 4. oldal.

00000524

Cirkusz Schmidt

az ország első lovarda vállalata
kedden, folyó hó 22-én
tartja

Megnyitó előadását.

Legyek előre válthatók Krausz Verona
dohányüzsdéjében, Nádor-utca.

is adott, kifejtve, hogy a vármegye közönsége a pénzügyek statisztikájából nem tudja figyelemmel kísérni a megye pénzügyi helyzetét. Szűcs Jenő alispán erre megnyugtatta a törvényhatóságot, megemlítette, hogy a pénzügyek kezelése a miniszteriumtól megállapított hivatalos formában történik s neki nincs módjában ezt a megállapított formát megváltoztatni.

Nagynéhézségek vannak az utalapok kezelése körül. Ezekben mindig minuszokkal kell dolgoznunk. Adósságaink folyton szaporodnak. Már nem kevesebb mint 84 ezer koronára rugtak a folyó évben. Az adósság az u. n. lappangó kiadások folytán növekszik, amelyek utadó be nem hajthatóságából stb. származnak. A jövő évben újra 53 ezer koronával, majd 45 ezer koronával növekednének ezek a „lappangó” kiadások s utóvégre teljes felfordulással fenyegetnek a vármegye pénzügyi helyzetét. E jövőbe lógó mizériák megoldásának módját Szűcs Jenő alispán a következőkben találta meg: sürgősen vegyen fel a vármegye 150,000 korona államkölcsönt, amelyből fizesse ki a „lappangó” kiadások folytán felgyülemlett adósságokat, a miniszterium pedig kerestessék meg aziránt, hogy segítse az utalapok rendbehozatalát, illetőleg ne ő szolgáltatson okot arra, hogy utalajaink állandó rendezetlenség-

ben sinylődjenek. Az alispán proposícióját egyhanguan magáévá tette az állandó választmány, különösen megnyugvással véve tudomásul az alispánnak azt a kijelentését, hogy ezután akár a miniszteriummal szemben is mindent el kell követnie a vármegyének, hogy a vármegye pénzügyei körül bajok, vagy mondjuk így: mizériák többé elő ne forduljanak.

A választások. A megyei törvényhatóság megújul az ősz folyamán. A választott bizottsági tagok fele kiesik s helyettük újakat kell választani. Már most előkészítik ezeket a választásokat.

A vármegye életében ez főbenjáró esemény. Nagyon is indokolt tehát, hogy teljes lelkiismeretességgel történjék s alkotmányos megyei élet bővülését, új megtermékenyítést jelentse. Nem egyszer kifejtettük már, hogy a törvényhatóság tagjai nem visznek olyan szerepet amilyen megkívánható volna. Meg se jönnek a közgyűlésekre, vagy ha megjönnek, nem sokkal jelent többet, mintha távol maradnának. Így a törvényhatósági élet, annak összes felelőssége, gondja tulajdonképpen csak a tisztviselőknél nyugszik. Ezért természetesen nema tisztviselői karon találunk kifogásolható, hanem a törvényhatóság viriliss és sokkal inkább a választott tagjaiban.

A megye népének bizalma nem hiába küldi őket a megyeházra.

Most tehát megvan az alkalom, hogy a törvényhatósági életből a kifogásolható kiküszöbölhessük. Szolgálgjának a küszöbön álló választások törvényhatósági életünk tartalmasodására, hasznára. Törvényhatósági életünk egyik fele se legyen meddő.
Pont.

UJDONSÁGOK.

A nagybeteg kalocsai érsek. A mitől-félünk — mindig sötétebb bizonyossággal közeledik. A nagybeteg kalocsai érsek állapotáról mindig vigasztalanabb hírek érkeznek. Szívfájdalmi mind gyakoriabbakká válnak s mindinkább eltakarják a reményt, a mely a fölgyógyulással biztatna. Mindenki sir körülötte, sok-sok ezer ember pedig aggódva, remegve lesi a hírt, a mely a fájdalmas várakozást szomorú valósággá változtatja. Csak az ő nemes, nagy, tiszta lelke társalog az égiekkel s ő bátorít és vigasztal:

A halál csak annak borzasztó, ak-nem foglalkozott vele. A halál csak a boldogabb élet kapuja. A másvilágon visztoni látjuk egymást.

Igy csak a szentek élnek és halnak meg.

semmi közöm — felelt a másik — hanem én csak amondó vagyok, ha velem csinálja valaki, akkor ma még emberhalál lenne.

Odébb szántott az ökrökkel, de szavai visszamaradtak s valamennyi mint valami mérges fullánk verődött szegény Gyuri szívének a legeslegközepébe.

Pillanatra úgy tetezett neki, mintha a kísértő szólt volna hozzá. De azután igazat adott neki. Mert hát úgy is van: ha valaki megölheti az ő szívet, meggyilkolhatja az ő lelke boldogságát, miért ne állhatna ő is bosszút, igazságos bosszút a nyomorult gyilkoson? Marokra fogta az ösztökét, mintha máris sujtania kellene vele.

S azzal megfogalmazott lelkében az elhatározás, hogy ő is elmegy a lakodalomra. Hivatlan vendég lesz, de elmegy, csak azért is beállit. Szeme közé néz legalább annak, aki neki is esküdtött már hűséget s ha úgy fordul, leszámol a másikkal. Hogy mindenki a másikkal fog segíteni, azzal eleve tisztában volt már, hanem hát van neki két izmos karja, mi a manót. Ha még annyian jőjenek is ellene, keresztülgázol ő valamennyin.

A szeme villámokat szórt, mint a gomolygó nyári felhő, az ökrök pedig mentek elől némán, csöndesen.

Bérestársai kifogtak. Egypáran hivatalosak voltak a lakodalomra s a gazda megengedte, hogy előbb abbahagyják a munkát. Lakodalmas

napon kivételt is lehet tenni. Eleget huz-von hónapokon keresztül ember, állat egyaránt.

Csak Gyuri nem követte a példájukat. Ő még mindig róta a barázdákat barázdá hátra. Nem volt tisztában magával; akart valamit, de még mindig nem tudta, hogy mit. Neki gondolkodnia kellett. Biztatnia volt muszáj az esztét. S hol sikerülne az jobban, mint az ökrök után az ekeszarvánál? Ott nem zavarja emberi lélek. Ott terem a legokosabb gondolat.

Az urodalmi gazda rászólt:

— Elég lesz már, Gyuri. Holnapra is hagyatsz valamit.

— Nem vagyok hivatalos a lakodalomra! — védekezett a bánatos legény s csak tovább szántott.

A gazda nem erőltette. Legyen neki az ő akarata szerint. A béresek sorba hazatákarodtak, csak Flótas Gyuri turta a földet s turta az esztét, hogy mitevő legyen, ha elmegy a lakodalomra. Mert hogy elmegy rá, azzal már tisztában volt.

Hogy pedig akkor valakinek jaj lesz, az már aztán az ő dolga.

Es akkor történt valami, amire a béres nem számított. Álmában se mert volna rá gondolni.

Vendég hívók jelentek meg a tagon, zöldromaringos vendég hívók pántlikás pálcával kezükben.

— Gyuri — emelte meg hangját az egyik — hallod-e, Flótas Gyuri!

A béres ijedten kapta föl a fejét s mereven nézte azokat az embereket.

— Bujtáséktól jövőnk illendő tisztelettel — folytatta, aki elkezdte — izenetet hozunk a menyasszonytól: szívesen látna a lakodalomra.

Gyuri rázta a fejét. A szíve meg kalapálni kezdett.

Különösen is meghagyta nekünk, hogy mindenhogyan elvigyünk. Hogy szívbeli gyönyörűségére volna, ha kérését meg nem tagadod.

Flótas Gyuri még mindig hiteltlenül rázta a fejét. Azt akarta vele mondani:

— Emberek, ti tévedtek.

Hanem csak újból noszolni kezdték s azoközben észre sem vették, hogy tolu a vér a legény fejébe. Piros volt az arca, csaknem kicsatant, szemében könny kezdett gyülemelni, a tekintete meg olyan lett, mint a könyörgő gyereké.

— Eredjetek vissza — kezdte remegő hangon — s mondjátok meg neki, hogy köszöntem. Egyben megköszönöm a hozzám való szíveségét. Szép, amiért rám is gondolt; de mondjátok meg neki, hogy nem mehetek. Az ökrök miatt, meg a többi miatt sem. De kérem az Istent, hogy áldja meg mind a két kezével.

Elfordult. A köny kipottyant szeméből. Az ökrök megindultak. Nehezen mentek, mert már fáradtak voltak — de a béres még nehezebben lépett, úgy vonszoltatta magát az eke szarvával.

Kincs István.

Intézetű fehérmelű fiúk és leányok részére nagy választékban, harisnyák, keztük, kötények és iskolatáskák, schiffonok, valódi rumburgi és creasz vásznak, asztalterítők, törülközők és paplanok.

Olcsó, szolid, szabott árak.

Egyedüli raktár Kobrak cipőkben, férfi, női és gyermekecipőkben, továbbá vadász és sportcipőkben óriási választék.

! Szülők figyelmébe !

Gyukits, Borsalino és Habig kalapokban, ingek, gallérok, zsebkendők és nyakkendőknél igen nagy választék.
Flanel takarók, linoleum és bőrvásznak.

Olcsó, szolid, szabott árak.

Knazovitzky Béla divataruháza

Egyházmegyei hírek. Szabó Gyula alsó-alapi és Szabó Jenő magyaralmási plebánosok tegnap és ma déli-ölt kitűnő sikerrel kiállották a plebánosi vizsgát s egyszersmind a megyéspüspök kezébe letették a plebánosi esküt is.

— **Esküvő.** Alsólakáchi *Farkas* Elemér dr. tartalékos dragonos-hadnagy; *Farkas* Gyula nagybirtokos és neje; jeszenicei *Jankovich* Margit fia, tegnap tartotta esküvőjét a Kálvin-téri református templomban *Szluha* Elvirával, néhai *Szluha* István volt országgyűlési képviselő és nagybirtokos leányával. Az esketést *Madarász* Imre karcagi református lelkész, volt országgyűlési képviselő, a vőlegény nagybátyja végezte.

— **Az orvosoknak.** Kápolnásnyéken amint említettük az orvos felületesen teljesítette a hullavizsgálatot. Ez eset kétszeresen súlyos beszámítás alá esik épen most, amikor a kolera-veszedelem indokoltá teszi, hogy az orvosok nagy lelkiismeretességgel járjanak el kötelességük helyesítésében. *Balassa* Sándor főjegyző, alispán helyettes a nyéki esetből kifolyólag a következő rendeletet küldötte át az orvosnak:

Pár nap előtt az a szűgyenletes és eléggé meg nem róható felületesség fordult elő, hogy az egyik kórorvos hírtelen halálozás esetén szívbénulásban állapította meg a halál okát, azonban kolera gyanus jelenségekre is célozott, megemlítvén egyuttal, hogy a hullán külső sérülési nyomok nincsenek. A boncolás viszont megállapította, hogy az egyén szíven lötte magát, a pisztoly is ott feküdt a hullá mellett. Ez a valóság, a melynek elnézése csakis a hullavizsgálatnak figyelmen kívül hagyásából származhatott! Felhívom az összes községi és kórorvos urakat, hogy hullaszemlélt és az orvosrendőri ténykedést a legnagyobb pontossággal teljesítsék, mert a mostaniboz hasonló felületesség egyáltalán meg nem tűrhető, az orvosi jelentések hitelességét pedig teljesen semmivé teszi. Méggyeszer hangsúlyozván a legnagyobb fokú pontosságot minden tekintetben, kijelentem egyuttal azt is, hogy a mulasztó vagy felületes községi és kórorvosok ellen a rendelkezésemre álló eszközök egész szigorúságát fogom alkalmazni.

Balassa, főjegyző.

— **Az árvaház** igazgatóválasztmányá ma délelőtt tartott ülést *Saára* Gyula dr. polgármester elnökletével. A jövő évi költségvetést tárgyalták le. Esztint a szükségletek 15,941 koronát tesznek ki, amelyre a fedezet 16,484 kor. Ebből tartanak el 48 árvát és az egész árvaházat.

— **Szolgabírói hivatal Bicskén.** Megyénk felső részének egész központjává lett a mindjobban épülő, haladó Bicske. Így nem csoda, ha sokakat foglalkoztat a már régen forró eszme, hogy Bicske szolgabírói és járásbírói hivatalt kapjon. Ezt belátia megyénk vezetősége is, miért a bicskei községnek önját magáéá tette s Széchenyi Viktor gróf főispán vezetésével küldöttéleg jelent meg Székely Ferenc igazságügyminiszternél, hogy az ügyet, melyet az igazságügyminiszter már tanulmányozott, sürge és jóakarátát Bicske részére megnyerje. A küldöttség tagjai voltak még: Szűts Jenő alispán, Horváth Gyula dr. országgy. képviselő, Rosenfeld Henrik földbíró, Koller Pál földbirtokos és Taraffás Béla szolgabíró. A küldöttség révében Széchenyi Viktor gróf terjesztette elő a kérelmet.

— **Jegyző választás.** Nádasdladány községben tegnap történt meg a jegyzői állás betöltése. 5 pályázó közül a nádasdladányi körjegyzőségre *Körstner* Albert, helyettes körjegyzőt, volt sárszentmihályi segédjegyzőt választották meg. Gratulálunk.

— **Az új rend.** Az új főkapitány keze lassankint meglátszik már a város részén. Epen kapóra jött, hogy az ősi nagy takarítás idején az ő erélyes, de mégis mindenütt tapintatos föllépése kívánt eredményeket hozzon létre. A ko-

lera pedig a mely fölöttünk lebegti sárga leplét, megérteti az emberekkel, hogy a rend, a tisztaság nemcsak óhajandó, nemcsak a felsőbbégek agryéme, hanem szükséges is. Az új főkapitány ilyenformán szinte szerencsésen érkezett városunkba. A községnek régen is belátta, most azonban még inkább érti, hogy rőndnek muszájatlak lönyni — a saját érdekében is. Látluk pl., hogy a legpiszkosabb utcában mintha ünnepre készülődnének. Söpörnek, tisztogatnak, ürgődröket ásnak, az utcai folyókákat — óriási csodálkozásunkra — mésszel öntözték be. A derék piaci kofák szessziós körülete alatt buzgón operál a seprő. A gyümölcsre fehér tüjt takartak. Ezen persze sokan csodálkoznak, sőt mosolyognak is, és nem gondolják meg, hogy a gyümölcsre szálló legyek akármiféle szeméten, hullán és hulladékon is táborozhattak, a honnan a mi tudomásunkon kívül szállíthatják a bacillust. A loállásokat is fertőtlenítették s a kocsiktól szigoruan megkövetelik a szabályrendelet betartását. S a hol a milyen tisztelt község értelmi tehetsége nem tudja fölírteni, hogy mindennek így kell lenni, ott a főkapitány úr szorit egyet a srófon és büntet. A jó emberek meg csodálkoznak, hogy hiszen szigoru szabályrendelet volt eddig is, de a végrehajtás nem volt szigoru s ezéri nem volt szokásban szigoruan venni. A mint lapunk egy másik helyén olvasható, egész légio ember vonul fel a kapitánysághoz és várja a finoman beszélő, disztíngvált uri modoru főkapitány végzéseit, a ki a szabályok be nem tartásáért röviden kimondja a pénzbüntetésre vonatultimátumokat. Most a zárórakon törli a fejét a főkapitány sőt a portörő szobaciacákra és nagyságákra is rávetette már a szemét, de mindamellett csöndes türelemre kér: egyszerre nem lehet mindent, hanem fokozatosan mégis csak meg lehet majd egytetmást valósítani.

— **A munkásházak ügyében.** Azt hittük már, hogy a vármegyénkben építendő munkásházak ügye a közöny és nemtörődőmség csendes tengerébe fullad. Örömmel vesszük tudomásul, hogy a nagy pauza után, a vármegye vezetősége nem hagyja elaludni ezt a nagyfontosságú szociális ügyet, hanem azon dolgozik, hogy a munkásházak ügyét a megvalósulás felé vigye. Miért is Szűts Jenő alispán, Koller Pál közigazdasági előadó és Rosenfeld Henrik f. hó 20 án Békésmegyébe utaztak, hogy az ottani munkásházákat tanulmányozzák és tapasztalataikat itthon értékesítik. Reméljük, hogy a tanulmányút is csak egy lépés, mely a munkásházak ügyét jelentékeny és gyorsabb tempóban fogja előbbrevinni.

— **A vármegye szál itöl.** Tegnap döntöttek a vármegye szükségleteire beérkezett ajánlatok ügyében. Az egyenruha szállítást elnyerte *Rosenhal* H. utóda, helybeli egyenruhakereskedő, a tűzifa és szén szállítást *Pollák* Gusztáv és Tarsa, az irodai kellékek szállítást *Kubik* Lőrinc helybeli könyvkereskedő, a csizmaszállítást *Horváth* Mihály helybeli csizmadia, a martonvásári árvaház szükségleteinek szállítást *Balog* Lipót, a helybeli Bérndorfer-cég utóda, a Szent György-kórház fa és kőszén szállítást *Bernstein* és *Káldor*.

— **A kolera miatt.** *Prohászka* Ottokár dr. megyéspüspök a pomázi főlzolgabírótól nyert hivatalos értesülés alapján, a járás területén megállapított kolerajárvány miatt az őszre tervezett s Budakeszen már vasárnap kezdődő bérmia körutat a jövő évre elhalasztotta.

— **A kolera-járvány újra terjedőben van** megyénkben. Tegnap Nagyperkátáról jeleztünk újabb koleraesetet s a mai távirójelentés már újabb megbetegedésekről ad hírt. Nagyperkátán nemcsak *Közégi Györgyön* észlelték kolera gyanus tüneteket, *Közégi György* né és *Közégi Pál*, *Közégi György* öccse is hasonló megbetegedésben szenved. A távirati jelentésre *Lauschmann* Gyula dr. vármegyei főorvos azonnal kuzatott Nagyperkátára, hogy a megbetegetteket tüzetes vizsgálat alá vegye. Alig utazott el *Lauschmann* dr., Rácalmáról új kolerahírt hozott a táviró. *Huszár* Dezső, az adonyi járás főlzolgabírája jelentette az alispáni hivatalnak, hogy

Rácalmáson kolera gyanus körülmények között betegedett meg egy ember. Az alispán távollétében *Balassa* Sándor, vármegyei főjegyző intézkedett a dologban, aki táviratilag értesítette a Nagyperkátán levő főorvost a rácalmási megbetegedésről. *Lauschmann* Gyula dr. Nagyperkátáról Rácalmásra utazott, ahol szintén tüzetes vizsgálatot tartott. A nagyperkátai kolera a következőkben értesít bennünket tudóstónk.

Közégi György, nagyperkátai életerős 24 éves legény egy napi betegség után kolera gyanus körülmények között hétfőn éjjel meghalt s kedden reggel 9 órakor a felboncolás után kellő óvintézkedések között eltemette *Kéri* Ferenc plebános. A kolera gyanus házban betegnek fekszik még a meghalt legény édesanyja s öccse. A házat csendőr őrzi, hogy a gyanus betegségben levő házbellekkel senki se érintkezék. Az iskolákat bezáratta az alispán. Ujabb megbetegedés nem történt.

Lauschmann Gyula dr. főorvos hazaérkezvén utjából jelenté, hogy *Közégi György* 24 éves legény meghalt s halálát ázsiai kolera idézte elő. Anyja *Közégi György* né és öccse *Közégi Pál* 14 éves fia szintén koleraiban vannak. *Lauschmann* dr. aztán Rácalmásra ment, ahol *Kovács* Ferencné 64 éves asszony halt meg kolera gyanus körülmények között. Betegsége folyó hó 18-én kezdődött. A boncolás megállapította a kolera. Belső részéből egy részt fel küldötték a pesti bakteriologiai intézetbe. Temetés minden egyházi szertartás és minden nyilvánosság kizárásával történt meg. A halottvívő kocsit fertőtlenítették. A házat, hol Kovácsné elhalálozott, zár alá vették és környékére csendőrt állítottak. Megállapították, hogy Kovácsné a Dunából ivott s innét kapta a fertőzést.

Ma délelőtt jött meg a belügyminiszterium utján a bakteriologiai intézet távirata, jelezvén a Nagyperkátán elhunyt *Közégi György* ről megállapították, hogy koleraiban hunyt el.

Ercsiben a „Kolostrát“ hajót feloldották a vesztégár alól. A kolerajárványt itt a gyökeres óvintézkedések úgy látszik elfojtották.

Lepsény, Fokszabadi és Siófok vásárait betiltotta a veszprémi alispán a kolerajárványra való tekintettel.

Dunaföldváron a heti vásárokat betiltotta a tólamegyei alispán.

A kolera-veszedelemmel kapcsolatban a tegnapi számunkban közölt egyik hírnk némi helyreigazításra szorul. Nem a váli előjáróságot függesztették fel, hanem a váli szolgabíró függesztette fel *Lauschmann* Gyula dr. főorvos és *Dubasióvs* Jenő járásorvos közbejöttével az etyeki előjáróságot. A felfüggesztés indoka az volt, hogy a községi előjáróság nem épített járványkórházat és a község közepén álló közkutat nem fődette be. Mikor *Lauschmann* Gyula dr. a vizsgálat megejtésére künn járt, az asszonyok a kuznál épen — mostak.

— **Szüreti mulatság.** A DV. műhely dolgozóit október hó 1-én a műhelyi étkezdetermeiben nagy szüreti mulatságot rendez. Kezdeté este 8 órakor. Ezen alkalommal *Látics* István 10 éve működő tagot a jubileumi ezüstlávával tüntetik ki.

— **Se pénz, se posztó.** *Bartonek* János helybeli pecsenyestűt a minap vásárra ment. *Dobrovics* István fuvaros szállította. A vásár kitűnően sikerült, aminek öröme aztán *Bartonek* is meg a kocsija alaposan nekilátta a hegy lévén. De *Bartonek* János csuful megjárta. A bor ugylátszik mindkettőjükre nagy hatással volt, mert mulatás után mély álomba szenderedtek. — De az ébredés nagyon keserves volt *Bartonek* Jánosnak, mert egy pár órai egészséges álom után észrevette, hogy a pénzét is, meg egy vadonatúj télikabátját valaki csendben elemelte. — Szomoruan dudolagatta aztán hazafelé *Dobrovics*sal, hogy se pénz, se posztó.

— **Jegyzők közgyűlése.** A fejérmegyei községi és körjegyzők egyesülete, e hó 27-én délelőtt fél 11 órakor a vármegyei közgyűlési nagytermében rendkívüli közgyűlést tart. Tárgysorozat: Elnök jelentés. Az 1911. évi költségelőirányzat bemutatása. Az országos központi jegyzői egyesület új alapszabályainak bemutatása. Az országos központi jegyzői egyesület ügyrendje tervezetének bemutatása. Hontvármegyei jegyzői egyesület átirata az „Egyetértés” című napilap támogatása iránt. Kiskükküllő vármegyei jegyzői egyesület megkeresése Szász Ferenci-féle százezlékkulcs ajánlása tárgyában. Indítványok. Az orsz. központi ülésre kiktöltöttek választása. Tisztújítás. Azok a jegyzők, kik az egyesületi választmányok is tagjai, kéretnek lehetőleg teljes számban a jelzett napon már d. e. 9 órakor a Latzkovits-féle vendéglőben pontosan megjelenni, a mennyiben a közgyűlést megelőzőleg a választmány ott ülést tart.

— **A rendőrség büntet.** A rendőrség tegnap egész délelőtt büntetett. Még fog is büntetni még pár napig. Csak tegnap d. e. 65 feljelentést kellett elintéznie s ezeknek a feljelentéseknek magyarázatát köztisztasági okokban lejtük. 65 háztulajdonos és bérkocsitulajdonos jelent meg tegnap d. e. a rendőrség előtt, hogy számot adjon arról, hogy miért rendetlen, miért piszkos a terciája. Hiába volt itt minden mentegődzés, egymásután elítélték mind a 65-öt kisebb-nagyobb pénzbüntetésre — érdeme szerint. E héten nem kevesebb mint 100—150 háztulajdonos kerül a rendőri eljárás elé közegészségügyi, illetőleg köztisztasági kihágás miatt. És még mennyi kerülne ugyancsak törvényes eljárás alá, ha a többi más köztisztaság, közegészségügyi rendelkezések ellen vétőket a rendőrség tudná. No — majd talán kicsinyenként megtudja.

— **Baleset.** Sulyos szerencsétlenség érte Fister Imre 21 éves börtöndí lovászt. Lovaglás közben leesett a lóról. Arcán sulyos sebesüléseket szenvedett és eltörte vállcsontját. A sulyosan megsebesült lovászt beszállították a helybeli Szt. György-kórházba.

— **Tánmulatság.** A székesfehérvári felsővárosi kátr. kör dalárdája folyó hó 25-én este 7 órakor a Vinkóczy-féle vendéglőben saját pénz-tára és a kör könyvtára javára szüreti mulatságot rendez. Belépti díj személyenként 60 fillér. Felülfizetések a jó célra való tekintettel köszönettel fogadtatnak és hirlapilag nyugtáztatnak.

— **Felmentett pincér.** Folyó évi áprilisában Vohl József (sütő-utca 3.) lopás miatt feljelentést tett a rendőrségen Barna János pincér ellen. Az ügyben a tárgyalást a járásbíróóság ma tartotta meg s minthogy Barna büntetlensége kiderült, a bíróság felmentette a vád és következményei alól.

— **Tűz.** Kisláng községben Renner József és Magyar István gazdák számkakazala leégett. A tüzet Renner István pipája okozta. A kár néhány száz korona.

— **A sikkasztó.** Lövinger József helybeli asztalos tegnap sikkasztás miatt a törvényszék elé került. A búna az volt, hogy Drozde és Brichta pécsi fakereskedőknek aja bizott fáját megbízás nélkül eladta s a pénzt akkor küldötte meg neki, amikor már a feljelentés ellene megtörtént. A sikkasztó asztalosmestert 1 hónapi fogházra ítélte a helybeli törvényszék.

— **Fehérvári bicika.** Tőke József malom-utca 29. sz. alatti lakos feljelentést tett a rendőrségen Sűveges György helybeli ácsiparos ellen. A feljelentésben elmondja, hogy tegnap este 10 óra tájban a Pallag-féle öreg-utcai korcsmában minden ok nélkül egy bicikáival bal karján 7-ezer, a mellén 2-szer megszurta, ezenkívül felső ajkát is felhasította, úgy, hogy sulyosabb sérüléseket szenvedett. Tőke Józsefet a lakásán ápolják. Sűveges György ellen az eljárás megindult.

— **Fényképező készülékek** és az összes-kellékek nagy választékban kaphatók Klócker Péter udvri könyvkereskedésében Székesfehérváron.

— **Rozsazomszedők.** Horváth István urhidai és Nánási János szárhegyi lakos régi haragosok voltak-e egymással, nem bizonyos. De az bizonyos

hogy a minap csúnyául összeverekedtek, s mivel Horváth Istvánban urhidai virtus ágaskodik, hát persze ő került feljebb, s amúgy igazában helybenhagyta Nánási Jánost. De az még csak hagyján, hogy így egymás fejét kölcsönösen megsimogatták. A dolog cifrább vége ott kezdődik, hogy Nánási János polgári foglalkozása mellett vasuti őri hivatait is visel, ami a verekedés esetét hatóság elleni kihágássá sulyosította. Feljelentették.

— **A törvényszékről.** Híbácskó János 67 éves rácalmási lakos 20 kiló lisztet lopott. Sokszor lopott már kisebb nagyobb mennyiségű lisztet, de csak az utóbbi lopást vették észre, s ekkor kiderült a lopások egész garmadája. Híbácskó János a csendőrök kezelése folytán a törvényszék elé került, ahol tegnap tárgyalták le összes büntőgyeit. Két évi fegyházra ítélték el.

— **6 hónapi börtön.** Kovács Mihály 26 éves sárbogárdi cipészmeister még a nyár elején nem igen vigyázott a nyelvére — akkor pedig tudvaleg az ember hamar kiköttant olyan dolog, amit másnap szeretne visszaszívni. Így esett vele meg az a nem mindennapi dolog, hogy Jaksa János, akit a nyelve hegyére vett, nem vette tréfára a csufolódást, hanem előkapta a sárbogárdi bicikáját és oldalba szurta a csufoló cipészmeistert. Amde ezt meg a kir. törvényszék nem vette tréfára, azért elítélte Jaksa Jánost 6 hónapi börtönre. Így aztán a mester ur is elgondolkozik azon, hogy nem jó csufolódni, és Jaksa János is elmélkedhetik azon, hogy szurkálásnak — hat hónap a vége.

— **Villámcsapás.** Folyó hó 17-én nagy vihar volt Bicskén. A villám belecsapott Balog István fésűmester házába, megrongálta a tetőzetet, a tüzfalat és a szoba butorzatát, de fel nem gyújtott semmit. Szerencse, hogy a házban senki sem tartózkodott a villámcsapáskor.

— **Vigyázatlan hajtás.** Folyó hó 20-án d. e. Sósuton egy kocsi elgázolta Kovács Katalin négy éves kis leánykát, aki belehalt szenvedett sebesüléseibe. Dr. Hercz Oszkár törvényszéki orvos felboncolta az elgázolt kis leányt. A csendőrök nyomozást indítottak.

— **Rendőri hírek.** Szeib István cecei illetőségű, enyngi cipésztanonc megszökött gazdájától és Székesfehérvárot csavargott. A rendőrség elfogta és visszakísérteti gazdájához.

A rendőrség Kosdi István veszprémi gyermekmenhelyi gondozózt csavargásban találta. Visszakísérteti a menhelybe.

Mérei Lajos nagykanizsai illetőségű tanonc gazdájától megszökött és a városban csavargott A rendőrség visszatoloncolja Nagykanizsára.

20 fillér egy nagy doboz Fernolent-féle világhírű cipőkrém. — Legjobb denaturált spiritusz literje 52 fillér. — **Gummisarkok**, melyek a járást biztossá és kellemessé teszik, továbbá cipőfűző különlegességek, matracba való löszőr, afrik és tengerifű, stb. legolcsóbban kaphatók **LANGRAF GABOR ÉS FIA** gépszij és bőrkereskedésében Jókai-utca 8. — Telefon 100.

A helybeli légszeszgyár a legjobb minőségű szilézai darabos gázköszénből előállított

COAKS-át

ajánlja métermázsánként 4 korona árban a gyártelepen.

A ki legalább 3 métermázsát vesz egyszerre, annak a coaks-ot díjmentesen hazaszállítjuk (a ház kapujáig). Az ugyanilyen köszénből előállított **KÁTRÁNY** ára métermázsánként 6 korona a légszeszgyárban, előzetes készpénzfizetés ellenében. Egész vaggonrakomány rendelése esetén kedvezményes ár megegyezés szerint.

Kátrányunk nagyon alkalmas szőlőkarók festésére és mindennemű fának konzerválására.

A székesfehérvári légszeszvilágítási tartulat igazgatója :

MRAZ W.

Hirdetéses jutanyos áron fevétetnek a kiadóhivatalban, Szt.-István-ter.

Női divatterem áthelyezés.

Van szerencsém a n. é. hölgy közönséget mély tisztelettel értesíteni, miszerint Nádor-utca 7. sz. alatt levő

NŐI DIVATTERMEMET

Jókai-utca 20. szám (saját házamba) helyeztem át, ahol azt a mai kor igényeinek és kényelmének megfelelően rendeztem be.

Elvállalom az összes női ruhák — a legújabb angol és francia divat szerint, ugyszintén női bunda, valamint mindenféle női sport öltönyök (vadász, lovagló costumök stb.) legjutányosabb árak mellett precíz elkészítését.

Egyben nem mulasztatom el nagybecsű rendelőimnek a multban irányomban tapasztalt jóindulatáért köszönetet mondani és tisztelettel kérem, hogy számomra azt a jövőben is fentartani méltóztassék.

Szíves megbízásait a legnagyobb készséggel várva, maradtam

szolgálatára készen

VARGA ISTVÁN
női szabó.

A kolera elleni védekezésben

irja

Dr. Kovách Aladár kir. tan. budapesti mentő igazgató:

A test tisztántartása gyakori melegvizben való fürdés és gőzöltetés által, a leghatásosabb szer az infekció ellen.

A járványos idők alatt használja kétszer hetenként az

ÁRPÁD-FÜRDŐ

gyógyhatású vizét.

Nyomatott az Egyházmegyei Könyvnyomdában Székesfehérvárott.